

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum, ul. Podmurna 93, 87-100 Toruń
oraz Wojskowej Służby Państwa
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 12 165
e-mail: fepak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 8705 02736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ
General Marii Wittek



M
POZNAŃ

adres
Kalisz 62-800

LKP

udział w obronie
1945

sl. wied. fot. useno

DOWNAR-ZAPOLSKA Helena
zam. Borowsko (1948)

1117/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — DOWNAR-ZAPOLSKA Helena
zau. Borowska

I/1. Relacja ✓ k. 2, s. 1-4

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, s. 1-6

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne. —

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ ksero pkt. V

I/1 Relacja

a) Relacja Heleny Doumar-Zapolskiej z wojennego służby w I A. WP w l. 1943-45,
z 20.01.1998r., k. 1-2, s. 1-4



**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielać opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona
Borowska Helena z d. Downar-Lepolska
od 1948 r.
2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /
11 listopad 1922 r. Kazyca woj. nowogródzkiej
3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
ojciec Józef - rolnik matka Maria z d. Daszkiewicz
4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu 573284
Kalisz ul. Bankowa 3/5.
Kod. 62-800

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia /
średnie - 1948 r.
ogólne
2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem
Albertyna k/Słowima
3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/
nauka
4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodalicja Mariańska
Harcerstwo

stopień wojskowy
75.12.1945
0600

I/1-2

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

nie brałam udziału

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie,

ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy / 20. VI 1941 r. wywieziona do Krasnojarskiego Kraju - Syberia село Бирюсы, a następnie przebywałam z rodziną w Арзынску - pracowałam w polu, w lesie - Tajga a ostatnio w pracowni Krawieckiej

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

zaciąg ochotniczy - mobilizacja do W.P.

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

20. VI 1943 r. do 15 XII 1945 r.

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

I Armia im. T. Kosciuszki Sam. Batalion Kobiecy

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

dobroćca druż., szef kompanii II

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

Podoficerska Szkoła Trech. w. Sułcach w/ok

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i

kiedy ? / *Szlak bojowy Sam. Batalionu Kobiecy im. Emilii Plater od Sułca w/ok do zakończenia wojny 1945 r. - Warszawa nie byłam ranna*

stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /
15.12.1945 r zdemob. - St. sierżant
obecnie ewentualny rezerwy - od 1966 r

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski - 1975 r
- Srebrny Krzyż Zasługi - 1972 r
- oraz kilka innych odznaczeń przysługujących Kombat

V. ŻYCIORYS POWOJENNY i do wstąpienia do wojska

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Uzupełnienie wykształcenia ogólnego, praca w urzędzie państwowym jako prac. umysłowy, na różnych stanowiskach po przejściu na emeryturę 36 lat przeszedłem na emeryturę 24 maja wyszedłem w 1948 r mam 2 córki, które są lekarzami i mam cztery wnuczki 2 są studentkami, siostra zmarła 1981 r

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Uzupełnienie wykształcenia, znalezienie mieszkalni, otrzymanie pracy, ogólnie z wszystkim trudnościami wynikającymi z misji wojennej

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

emerytura - po zakończeniu 36 lat pracy

4. Obecny stan zdrowia

II grupa inwal. z ogólnego stanu zdrowia

I/1-4

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

ogólnej i b. dużo przyjmowała

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce /

nie

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególniejsze sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Rodzice - nie żyją
Mąż zmarł w 1981 r
córki Joanna i Mirosława są lekarzami
2 wnuczki są studentkami
2 włoścze w szkole podstawowej

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

Latogeraam artystkint „Dziennik Kobiety” z 8.V.1983r
„Dziennik” z ka pierwszy tom

Czytelny podpis

Stawowski

Data

20.01.1998r

I. Materiały uzupełniające relacje

a) Karta informacyjna H. Donmar-
- Zapolskiej zam. Borowskiej, b.d., k. 1-2,
5.1-4

b) Ankieta personalna H. Donmar-
- Zapolskiej zam. Borowskiej, b.d., k. 1,
5.5-6



(+)

1117/WSK

6/5
II-1

K A R T A I N F O R M A C Y J N A

1. Nazwisko i imię..... *Borowska Helena*
2. Nazwisko rodowe *Downar-Lapolska*
3. Imiona rodziców *Józef Maria*
4. Stan cywilny obecny *wdowa*
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
..... *nie*
6. Data i miejsce urodzenia *11 listopad 1922 r*
..... *Kryuica LSR w Nowogrodzka*
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligenckie/
..... *chłopskie*
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r *Albertyn*
..... *k/słobuma w Nowogrodzka*
9. Czym zajmowała się przed 1939 r /nauka, praca/
..... *uczyłam się i pracowałam*
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/
..... *62-800 Kalisz ul. Bankowa 3/5-*
..... *tel. 732-84*
11. Wykształcenie *średnie ogólne*
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ *wywieziona 20.06.1941 r do Krasnojarskiej*
Kraju początkowo w Bielsku, a potem
w mieście Ryzynsk, praca w kotłowni w Ryzynsku
w pracowni krawieckiej
13. Moja droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
..... *zaciągnęłam się ochotniczo przed doręczeniem wezwania*
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
..... *od 20.06.1943 r zdemobilizowana 15.12.1945 r*
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
..... *od 20.06.1943 r do czerwca 1945 r Sam Bat. Kobacz*
Em. Płocin
..... *od czerwca 1945 do 15.12.1945 r Cenzura Wojskowa*
Polowa
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
..... *ukonieczona Szkoła Tobojserska w Suleach,*
dowódca drużyny, szef kompanii, pracownice
C.W

17. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku /szkoły, kursy itp./
I Szkoła Podoficerska w Sułcach
18. W jakich bitwach brała udział /miejsowość, data, odniesione rany, kontuzje, kiedy, gdzie/
Sulak bojowy Samoch. Batalionu Kobiecego im. Emilu Plater
żadnych ran i kontuzji nie odniosłam
19. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /
12.10.1973 r.
w chwili demobilizacji: sierżant, obecnie: st. chorążycy
20. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne
- *Krzyż Kawalerski OOP 1945 - Srebrny medal Zasługi Polu Chwały*
 - *Medal za Berlin - Srebrny Krzyż Zasługi*
 - *Medal 30 Lecia PRL - Medal Siły i Sprawności i Honoru*
 - *Medal 40 Lecia PRL - Medal za Warszawę*
21. Praca po zdemobilizowaniu aż do chwili obecnej / zawód i stanowisko/
- a/ zawodowa *pracownik umysłowy w Towar. Rodzie z pracy*
szym. emerytami narz.
- b/ polityczna *członek egzekutywy PZP*
- c/ społeczna *sekretarz Szkoła Zawod. Przewodni. Legii Robot. ZBoWiD*
22. Przynależność do organizacji politycznych i społecznych
ZLPR, LKP, ZBoWiD, Komitet Osiedlowy
23. Obecne źródło utrzymania /emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta wyjątkowa, renta rolna, renta specjalna, renta wdowia /uwzględnić grupy inwalidztwa/
emerytura
24. Obecny stan zdrowia *II grupa inwalidzka z ogólnego stanu zdrowia*
25. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzysta /lecznictwo rejonowe, przychodnia MON, przychodnia MSW, przychodnia kombatancka/
Przychodnia MSW i lecznictwo rejonowe

26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska *brak mieszkania, ogólne trudności porzeczne*
27. Czy była prześladowana przed wojną *nie*
28. Czy była represjonowana po wojnie *nie*
29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbawidowskiej *Utrzymuje się ze swojej wypłaconej emerytury. Jedyna prośba, bym mogła pojechać pod Leningrad i zobaczyć i oddać pamięć bratu, który tam poległ*
30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególniejsze sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska/
rodzice wrocili z wojny i otrzymali gospodarstwo w mi. Lelowogorkom - ojciec zmarł, matka przeżywa w domu. Pieniężny, brat mieszka w Kocubie. Brat Władysław poległ w bitwie pod Leningradem. WOX Władysław zmarł 23.12.1981r. Dwie córki: Joanna lekarz laryngolog mieszka w Lesznie. Druga córka Mirosława również lekarz pediatra w Kaliszu. Obecnie są sześcioro dzieci, w tym 4 wnuczki

Data.....

Storowska

/ podpis czytelny osoby wypełniającej ankietę /

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

verte

d.c. odznaczeń

- Srebrny medal za Zasługi dla Obronności Kraju
- Srebrna odznaka Zasłużony Pracownik Łączności
- Odznaka Gromwaldzka
- Srebrna odznaka Lwiogłowa
- Honorowa odznaka zasłużony i poświęcony woj. pomorskiego

Z pracy wiele
dyplomów uznania
i wyróżnień

Storowski



117/WSK

→ służyć w wojsku
→ służyć w wojsku Burga

II-5

(6/5)

ANKIETA PERSONALNA

36

24

1. Nazwisko i imię Borowska Helena
2. Imiona rodziców Jan Maria
3. Nazwisko panieńskie Downar-Zapolska
4. Data i miejsce urodzenia 11 listopad 1922r. Krynica ZSPR
5. Aktualne miejsce zamieszkania ul. Bankowa 3/5 Kalisz
62-800 Kalisz
ulica, nr domu, miejscowość
kod pocztowy, województwo
6. Posiadany stopień wojskowy st. chorąży
7. Stan rodzinny /mężatka, panna, wdowa itp/..... wdowa
8. Wykształcenie - tytuł naukowy średnie ogólne
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, datę zwolnienia, zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, pełne nazwy jednostek wojskowych 20.06.1943r. - zwoln. 15.12.1945r. - ukończona Szk. Podof. dowódca drużyny, szef kompanii w Samodzielnym Batalionie Kobiecym im. Emilii Plater od 20.6.1945r - 15.12.1945r. Jedn. Wojsk. - Cenzury.
10. Opisać pracę zawodową od 1939 do chwili obecnej, własne gospodarstwo, zajmowane funkcje 1939-20.6.1941r. praca domowa
od 20.6.1941r - 20.6.1943r. przebywałam na Syberii Krasnojarski Kraj m. Aczyńsk pracowałam na różnych stanowiskach kasierka... kroiczywni i w sklepie. Po wojnie ukończyłam Szk. Srednia i pracowałam w biurze ostatnio jako i jako Kier. Kadru wice załącznik
11. Podać funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili obecnej członek PZPR grupowy partyjny przez 15 lat
Sekretarz Zw. Zaw. - Przew. L.K. przez 5 lat

- 12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe
 Krzyż Kaw.Ord.Odr., Srebrny Medal Zasług.na Polu Chwały, Złoty Krzyż
 Zasługi, Medal 30-Lecia PRL, Medal Zwycięstwa, Odzn.za zasł.dla woj.,
 Srebrny Medal dla Obr.Kraju, Medal za Warszawę i inne razem 11
- 13. Podać wysokość posiadanej emerytury-~~renty~~ i ewentualnie renty
 wyjątkowej .od 1.1.1984r. = 10,824.-
- 14. Podać warunki mieszkaniowe, socjalno bytowe ilość izb stare budownictwo
 3 izby - utrudnienie to piece do palenia, mieszkam sama po śmierci
 męża, córki mają swoje mieszkania, obecnie podjęłam pracę na 1/4 etatu
 materialnie dość dobrze
- 15. Jeśli Kożuchanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie
 walk lub w okresie utrwalania władzy ludowej-krótko opisać -
 można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety
 Byłam w Bat. Kobiecym i cały szlak bojowy przeszłam od Sielc do W-wy
 jak wiadomo pełniłyśmy różne funkcje i prace, od 16.12.1945r. do
 1953r. pracowałam w WUBP Poznań jako referent, a od 1955r. jako
 pracownik umysłowy w b.PPRN Kalisz w Wydziale drogownictwa
 od 1977r. jestem na wysłużonej emeryturze - 32 lata pracy dla Polski
- 16. Czy Kożuchanka pragnie wziąć udział w III Zlocie Platerówek gdyby
 był zorganizowany z okazji 40 lecia PKWN w czerwcu lub wrześniu
 1984 r. ależ tak - marzę o tym obym tylko dożyła
- 17. Napisać inne uwagi warte uwzględnienia w planowanym wydawnictwie
 albumowym o Platerówkach - można dołączyć oddzielną relację jako
 załącznik do ankiety - taka mam uwagę - teraz to już nie na czasie
 ale tak sobie myślę że nas po zwolnieniu z wojska należało
- 18. Ilość dzieci ich imiona nazwiska jakie posiadają i w sposób
 wszystkie skierować do szkół, a nie zostawić same dobrać
 zajmowane funkcje w zakładach pracy i instytucjach - można dołą-
 czyć oddzielną relację do ankiety. córka Joanna Podfigurna - lekarz
 laryngolog 2 dzieci mieszka w Lesznie, pracuje w Szpitalu....
 druga córka Mirosława Nadybską - lekarz pediatra - pracuje w Szpitalu
 w Kaliszu. Sama marzyłam o Wyższych studiach, ale się tak nie stało
 natomiast jestem dumna, że córki ukończyły studia i to dzięki Polsce
 Ludowej o którą walczyłam i utrwalalam władzę.

U w a g a: do ankiety dołączyć zdjęcia o wymiarach

*Luzarom 5 kopie
które proszę wykorzystać.
Luzarac me i nica*

J. Borowska
.....
podpis wypełniającego
ankietę

IV Korespondencja bieżąca

- 1) list H. Borowskiej do ZW ZBoWiD w Kaliszu z 15.08.1988r., k. 1.
- 2) Pismo zarządu Huj. ZBoWiD w Kaliszu do Zarządu Gł. ZBoWiD w Warszawie w sprawie umożliwienia H. Borowskiej odbycia wyjazdu do Lemno, z 13.09.1988r., k. 2.
- 3) Pismo H. Borowskiej do CAW w Warszawie - Rembertowie o wydanie zaświadczenia o śmierci brata Władysława Dawmar-Zapolskiego w bitwie pod Lemno 12.10.1943r., z 27.09.1988r., k. 3.
- 4) List H. Dawmar-Zapolskiej do A. Żurawskiej z 10.10.1988r., k. 4.
- 6) list H. Dawmar-Zapolskiej do A. Żurawskiej z 14.05.1989r., k. 5-6.

Droga Adziu.

Na wstępie przepraszam ,że na Twój list dopiero teraz odpisuję. Gdy przyszedł list akurat byłam w szpitalu i córka włożyła go między książki i dopiero teraz znalazła. Przepraszam, że piszę na maszynie ale akurat długopis mi nawalił a maszynę mam pod ręką więc korzystam z niej.

Sprawa I - co do odznaczenia mego Brata s.p. Władysława

żadnego pisma z Zarz. Woj, ZBoWiD nie otrzymałam,

Pisałam do Archiwum WP ażeby mi przysłali zaświadczenie że Brat poległ pod Lenino - takie zaświadczenie otrzymałam. Dla mnie teraz najważniejsze by było bym mogła pojechać pod Lenino i złożyć kwiaty.

Sprawa II - Koła kombatantek ~~LWP~~ LWPnie mamy, bo jak ja się orjentuje jest nas w województwie kaliskim kilka znam tylko ze mną 4 kombatantki, a są to:

1. Anna Schubert z d. Gierasimowicz 63-400 Ostrów Wlkp.
pracowała na kolei - emerytka ul. Kopernika 22/4
2. Jadwiga Dryk /Abaszewa/ 63-700 Krotoszyn
emerytka - ~~xxxxxxxxxx~~ ul. Kobylińska 4c/10
3. Janas Józefa - 62-820 Stawiszyn zam. Piątek Mały
4. Helena Borowska z d. Downar-Zapolska 62-800 Kalisz
emerytka ul. Bankowa 3/5

Dostałam skierowanie ze ZBoWiDu na komisję Lekarską celem stwierdzenia inwalidztwa po dokładnym przebadaniu przez ~~wsz~~ wszystkich lekarzy - a jakże komisja stwierdziła z dniem 9.9.1987 r i przyznała grupę inwalidzką drugą z ogólnego stanu zdrowia i na tym się zakończyło zaznaczając "żadna praca" była Obwodowa Komisja Lekarska w Kaliszu Nr 7.

Adziu - wysłę, żebyś Ty jako przedstawicielka z Lan G. Skobiel napisala do naszego Woj. Zarz. ZBoWiD odc. przenieść uwagę do dokładnej ewidencji wszystkie kombatantek LWP.

14/6

A teraz trochę o sobie widzisz moja Droga, ja teraz nie mam czasu ażeby się zająć swoimi sprawami, bo muszę się opiekować wnuczkami - córka jest lekarzem i stale musi gdzieś wyjeżdżać aby się doksztalać - dzieci mogłyby być już duże ale nie mogła mieć przez prawie 10 lat i dlatego teraz takie kłopoty, ale już od września pójdą do przedszkola i trochę mi ulży. Mieszkam sama mam duże mieszkanie płacę nadmetraż, córka ma się do mnie przeprowadzić ale w tej chwili jeszcze nie może bo trzeba by założyć centralne ogrzewanie i na^u zbierają fundusze.

Tak że jak widzisz nie jest to takie proste. Ze zdrowiem to ujdzie specjalnie nie narzekam boli mnie, co prawda krzyż, mam skrzywienie kręgosłupa i na stare lata przyczepiła się łuszczyca na którą to chorobę byłam przeszła miesiąc w szpitalu - podleczyli mnie dość dobrze ale to po roku wraca i znowu trzeba iść do szpitala.

Po śmierci męża poszłam do pracy na 1/4 etatu tak że 2 dni w tygodniu pracuję w biurze - jestem trochę z ludzmi a na te dni do wnuczek przychodzi jedna kobieta zatrudnilibyśmy ją na więcej dni ale nie chciała więcej, bo ma swoje jeszcze rodzinne sprawy. Nie jest łatwo znaleźć kogoś do pomocy.

Kiedyś jeszcze jak żył mąż zajmowałam się dużo pracą społeczną ale obecnie nic społecznie nie robię jestem tylko w komitecie osiedlowym w komisji Rewizyjnej.

ZBoWiD nasz - właściwie żadnych zebrań nie robi bo Koło jest duże i nie mogą chyba znaleźć miejsca - ograniczam się do opłacenia składek i na tym koniec.

*Patuję Cię z całego serca
Życzę dużo zdrowia i sił do pracy
dla wszystkich
Hela*

1117/WSK Pusk. Kappaur
2 25-97-22

6/5

Borowska Helena

Kalisz 1988-08-15

ul. Bankowa 3/5

38-0106

62-800 Kalisz

tel. 732-84

Zarząd Wojewódzki

coroki - tel. 536-60

Związku Bojowników o Wolność
i Demokrację

Wpłynęło do
L. dz. 49 - 1809/88

w K a l i s z u

Zwracam się z uprzejmą i gorącą prośbą
o umożliwienie mi wzięcia udziału w wyjeździe - organizowanym
przez ZBOWID - w wyjeździe do miejscowości L e n i n o.
Prośbę swą uzasadniam tym, że w bitwie pod Lenino poległ
mój brat Władysław Downar-Zapolski - żołnierz Kościuszkowiec
z 3-go pułku. Zginął 12 października 1943r.

Moim pragnieniem jest złożenie dowodu pamięci
w postaci wiązanki polskich kwiatów.
Jestem członkiem ZBoWiD od 1967r.

Borowska H
.....

2. 4
Moj brat Władysław
Downar Zapolski, który
zginął pod Lenino
walczył w szeregach
3-go pułku Kościuszkowców
o wolność naszą i waszą
10. 8. 88
a H

M17/WSK

IV/265



ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ

Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności

ZARZĄD WOJEWÓDZKI W KALISZU

Kalisz, ul. Skalmierzycka 10

Skr. poczt. 73

Telefon nr 725-16

Konto: NBP O/Kalisz nr 25029-2004-132

Kalisz, dnia 13 września 1988 r.

Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
 Zarząd Główny
 Środowisko Byłych Żołnierzy Batalionu
 Kobiecego im. "Emilii Plater"

L. dz. W.P. - 1809/88

W A R S Z A W A .

Dotyczy :
 Udział w wyjeździe do Lenino
 " Platerówki " z Kalisza.

Przesyłamy w załączeniu pismo Koleżanki Heleny Borowskiej
 z Batalionu Kobiecego " Emilii Plater ".

Prosimy o umożliwienie jej wzięcia udziału w wyjeździe zor-
 ganizowanym przez ZBoWiD do m.Lenino, gdzie zginął jej brat Władysław Downar
 Zapolski.

Do wiadomości :
 Kol. Helena Borowska
 ul. Bankowa 3/5 Kalisz.

Wiceprezes
 Zarządu Wojewódzkiego
 Henryk Grochowski

PREZES
 Zarządu Wojew. ZBoWiD
 w Kaliszu

Edward Pastuszek

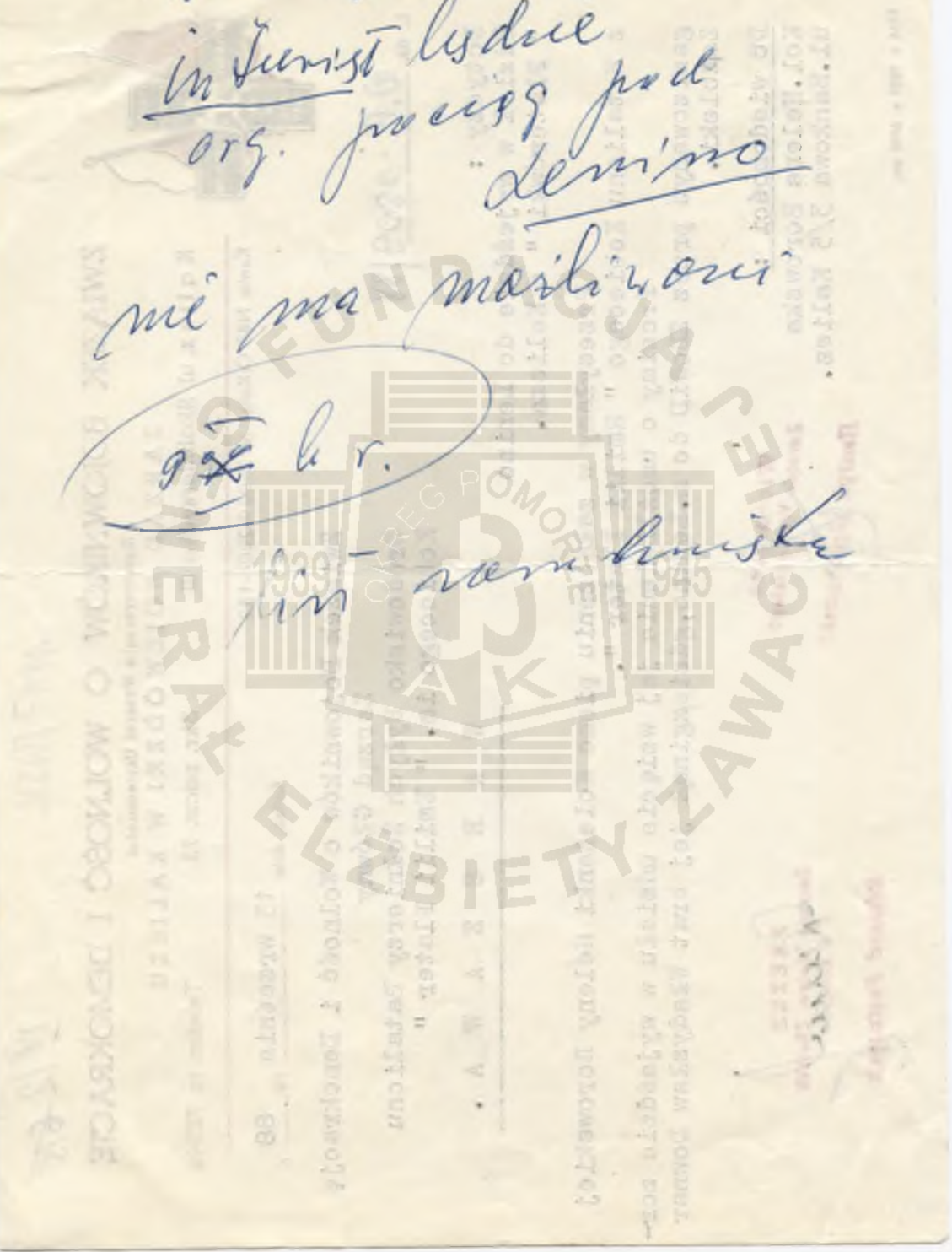
W m 89

in sumist ludzie
org. prociq pod
demino

mi ma masli u ori

92~~8~~ l. r.

1939
m - seru huiska



Borowska Helena

117/WSK
Kalisz 1988.09.27

ul. Bankowa 3/5

62-800 Kalisz

6/5
IV/3

Centralne Archiwum Wojskowe

00-910 Warszawa - Rembertów

przez

Wojskową Komendę Uzupelnień w Kaliszu

Zwracam się z uprzejmą prośbą o wydanie potwierdzenia
- zaświadczenia, że mój brat Władysław Downar - Zapolski poległ
na wojnie w bitwie pod Lenino w 1943 roku.

Podaję dane personalne:

Władysław Downar-Zapolski/może figurować jako Zapolski/ s. Jana
i Ludwiki ur. 12.10.1925r. w Krynicy ZBR.

Przed powołaniem do wojska zamieszkiwał w Aczyńsku, Krasnojarski
Kraj /Syberja/. W m-cu maju 1943r. został zmobilizowany przez RWK
w Aczyńsku i skierowany do tworzącego się Wojska Polskiego
w Związku Radzieckim do Sielc n/Oką do 3-go Pułku I Dywizji
im. T. Kościuszki.

W m-cu wrześniu 1943 r. 3-ci Pułk I Dywizji w którym
był mój brat wyruszył na front i bierze udział w bitwie pod Lenino.
Ja będąc w tym czasie również w wojsku Sam. Batalion Kobiecy
im. E. Plater otrzymałam ze sztabu wiadomość, że brat poległ w bitwie
pod Lenino w dniu 12 października 1943r. Również matka przebywająca
na Syberji w Aczyńsku otrzymała zaświadczenie o tej samej treści
/obecnie nie posiada żadnego potwierdzenia - zaginęło/.

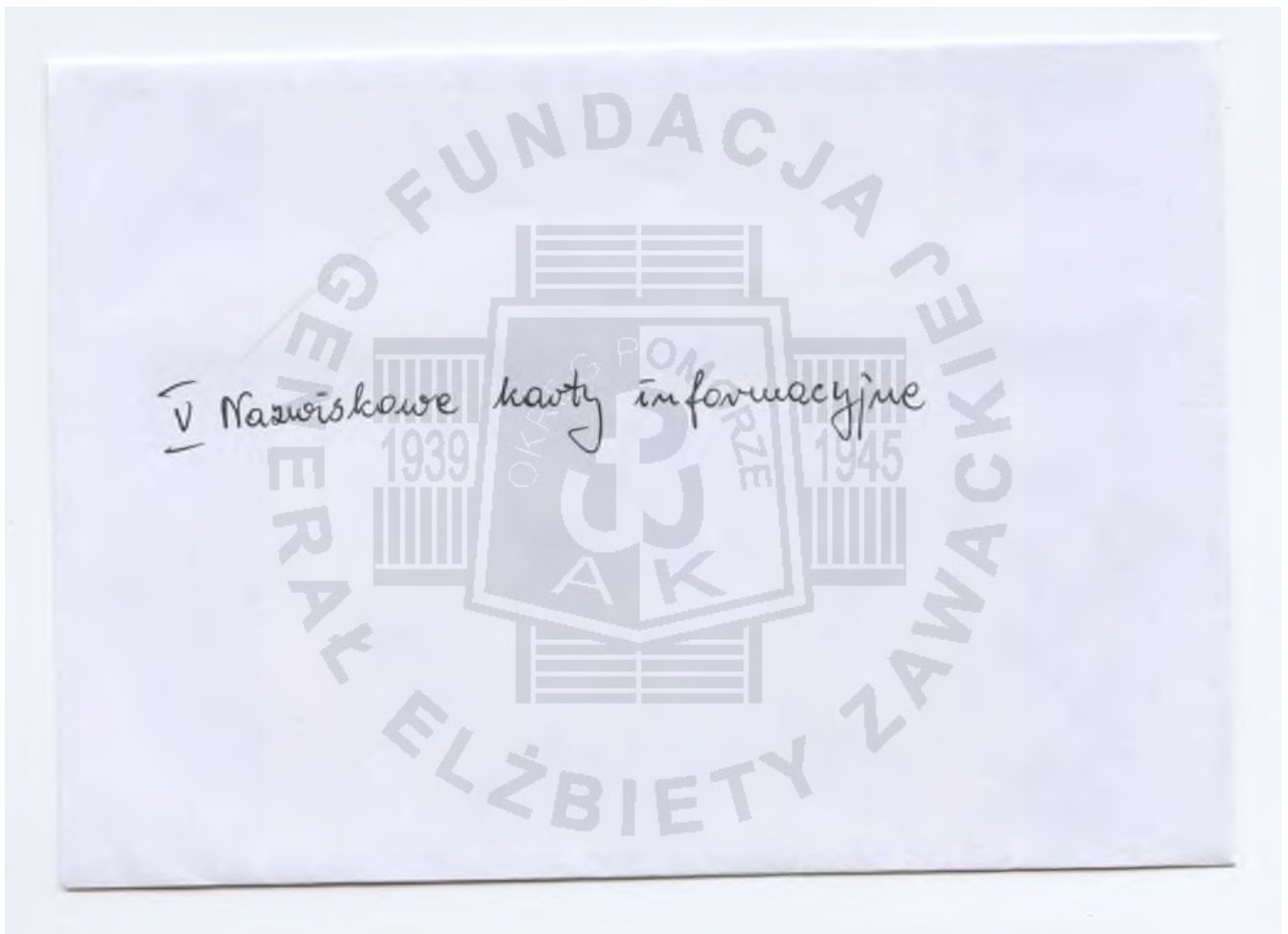
Uprzejmie proszę o przyskanie dowodu stwierdzenia o
śmierci brata - niniejsze potwierdzenie niezbędne jest dla matki
Ludwiki Downar - Zapolskiej celem przedłożenia w ZBoWiDzie.

Borowska
.....

Droga moja, Adziu!

List Twój otrzymałam - oczywiście tam się (prawie b. się jeszcze jak otrzymałeś wiadomości o naszym "określeniu") z moim wyjazdem pod Leningo to rzeczywiście w tym roku to już było za późno, ale tak mi jakos przyszło do głowy napisać i może czekać w kolejce na przyszłość - oby mi za długo bo można mi zdarzyć. Wiesz nie chciałybyśmy jeździć na jakąś długą wyprawę, bo byłam z podioziem przystanku w Mińsku Grodnie, elminsku Mostwie Leningradz i następnie byłam 1987 r. w Mińsku u kuzynki wystolam, że być mogła tam wpisać pod Leningo, ale wystarczy dalej jak Mińsk nie wolno było jeździć - Hełb39. no i tak to.

Adziu bądź tako dobra dowiedzieć się w Inturyscie, ile dni będzie trwało ta wyprawa, koszt i jakie formalności będą musiały załatwić. Czy to Inturyst warszawski? Co prawda wolalibyśmy w terenie cieplejszym, ale jako



V/1

T. 1117

2SKR
LMP

Downar-Zapolska Helena



BOROWSKA Helena z d. Downar-Zapolska — st. chor. rez., ur. 1922 Krynica woj. Nowy Sącz, zam. Kalisz. St. wojsk.: bkob — szef kompanii, cenzura wojskowa. Zdemob. 1945. Praca zawod.: MSW Poznań, Prez. PRN Kalisz — pracownik umysłowy. Dział. społ.: PZPR — grupowa, ZZ — sekretarz, LK — przewodnicząca. 2 dzieci. Krzyż Kaw. OOP, srebrny medal „ZPCh” i in.

„Platerówki”

E Res 08. 86

V/12

T. 1117

LWP
ZSRR

Borowska Helena
z d. Downar-Zapolska

26.9.96



V13

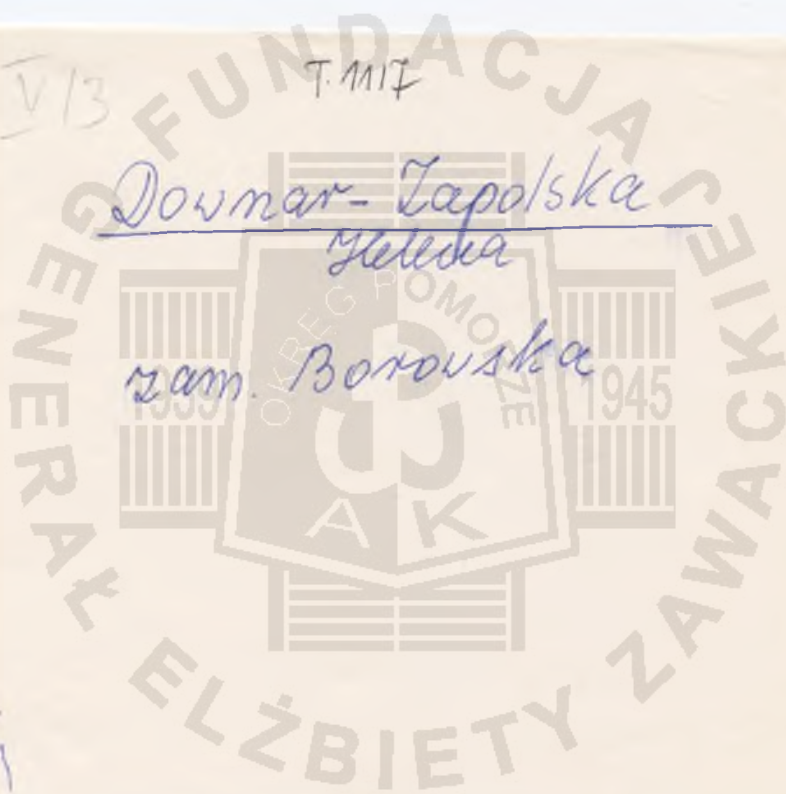
T. 1117

LWP
ZSRD

Dowmar-Zapolska
Melika

szam. Borovska

96 Jij



1

V/4

7. 11. 19

ZSRR-LWP

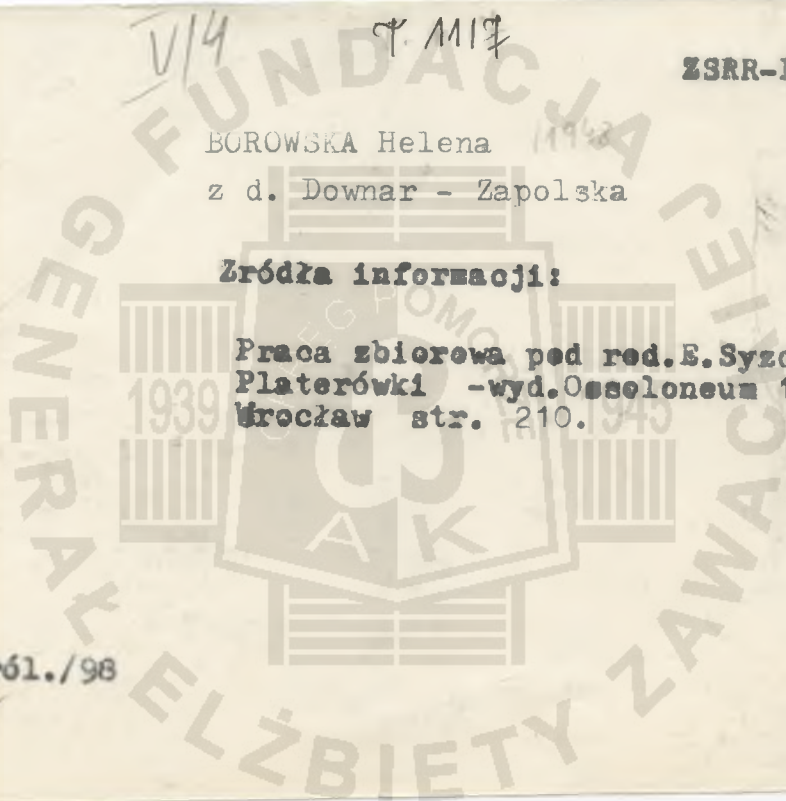
BOROWSKA Helena 1942
z d. Downar - Zapolska

Zródła informacji:

Praca zbiorowa pod red. E. Syzdek
Platerówki - wyd. Osseloneum 1988r.
Wrocław str. 210.

I. Król./98

6/5



1

9.11.7

ZSRR-LWP

DOWNAR-ZAPOLSKA

BOROWSKA Helena
z d. Downar-Zapolska

Zródła informacji:

Relacja własna autorki
Ankieta personalna,
Karta informacyjna
korespondencja na 6 str.

Złożono :

Archiwum Pomorskie AK
67-100 Toruń ul.W.Garbary 2.

6/5
I.Król./98

adres: 62-800 Kalisz
ul. Bankowa 3/5
tel. 57 32 84

Downar-Zapolska Helena

1. Armia WP

- żołnierz Samodzielnego Batalionu Kobiecego

Źr. Maria Wójcik, Kobiety – żołnierze 1. i 2. Armii WP –
biografie i wspomnienia, s. 71

K.Wojt. 2011

FUNDACJA LWP
DOWNAR-ZAPOLSKA Helena

Księżka St. Dmewreckiej „Srejsomy
z kad Okci”

19-wa 1995, Ryd II str. 208, 225, 226

u. Dec 98

LWP

Plut. DOWNER - Japolska
d-ca plutonu kobiecego

1939
odjście

1945

zob.:

Imenińska St. Skryśny z nad Oko.
K-wa 1985, str. 128-129

Włosa 98

DOMNAR-ZAPOLSKA H.

